

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ

Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції

Актуальні проблеми сучасного дизайну

Том 2

04 квітня 2025 року

Київ 2025



УДК 7.05:745.5

ЕЛЕМЕНТИ УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОСУ ЯК ОСНОВА ДЛЯ СУЧАСНОГО БРЕНДИНГУ ТА ФІРМОВОГО СТИЛЮ

БЕРДИНСЬКИХ Святослав^{1,2}, БІЛЕЦЬКА Вікторія¹

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна

²ВНЗ Університет економіки та права «КРОК», Київ, Україна
SviatoslavBO@krok.edu.ua, viktory.in.kiev@gmail.com

У роботі розглянуто можливі напрямки інтеграції українських етнічних елементів в сучасний графічний дизайн, використання етнічних елементів як джерела натхнення для розробки фірмового стилю, а також способи поєднання традиційних мотивів із сучасними.

Ключові слова: *фірмовий стиль, етнодизайн, культура, айдентика, графічний дизайн*

ВСТУП

Актуальність теми зумовлена тим, що в умовах глобалізації і швидких змін сучасного дизайну зростає потреба в створенні унікальних брендів і продуктів, що виражають індивідуальність та національні цінності. У зв'язку з цим постає питання дослідження ролі української етно-символіки в дизайні, визначення основних принципів використання національних мотивів у контексті сучасних дизайнерських рішень.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є дослідження способів творчої адаптації та трансформації традиційних українських мотивів відповідно до сучасних стандартів дизайну з урахуванням потреб цільової аудиторії, тенденцій на ринку.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Українська етнічна символіка є багатограним і невичерпним джерелом натхнення для створення унікальних, змістовних та емоційно насичених творів. Вона поєднує в собі глибокі культурні корені, багатотисячолітні традиції та символічні коди, які мають особливе значення для збереження української ідентичності.

Створити айдентіку бренду на основі образів минулого можна через використання етнічних елементів в дизайні, зокрема візуальних образів, орнаментів, кольорових палітр і символів. Вони несуть глибокий зміст і дозволяють передати національну ідентичність у сучасному контексті.

Орнаменти [1] в сучасному українському дизайні є ефективним інструментом для створення сучасних візуальних айдентик. У графічному дизайні геометричні візерунки набули популярності завдяки своїй універсальності. Квадрати, ромби, зірки, спіралі та інші абстрактні форми



об'єднані кольорами і мотивами легко адаптуються до різних форматів та носіїв. Сфера їхнього потенційного використання – створення елементів брендингу, зокрема логотипів та патернів, фонових текстур та інших візуальних символів. Водночас, геометричні орнаменти можуть бути стилізовані і зберігати свої класичні форми, поєднуючи автентичність із сучасними трендами дизайну.

Рослинні орнаменти особливо актуальні для брендів, що прагнуть підкреслити екологічну спрямованість або зв'язок із природними матеріалами, органічною продукцією. Також вони актуальні для організацій, які працюють у сферах мистецтва та культури. Гілки, квіти, листя та плоди активно використовуються в сучасному дизайні, оскільки символізують природність, родючість, процвітання та гармонію з навколишнім світом. У порівнянні з абстрактними геометричними, рослинні орнаменти є складнішими для адаптації, бо втілюють конкретний мотив.

Сучасні дизайнери часто експериментують, поєднуючи рослинні мотиви із сучасними елементами графічної продукції, такими як цифрові текстури, абстрактні символи, шрифти, декоративні аксесуари. Наприклад, рослинні мотиви можуть бути стилізовані та формалізовані в тонких лініях і простих геометричних формах, адаптуючись під сучасні технології друку. Таким чином можна створити елегантні та виразні дизайни, що легко сприймаються в будь-якому медіаформаті.

Створення графічних образів також може бути натхненне українськими архетипічними символами. Історія української символіки неймовірно цікава та унікальна, вона сягає древнього дохристиянського періоду нашої культури. Відтак можна прослідкувати відсилки до християнської культури (різного роду хрести і образи), язичницьких символів (дерево життя, коло(сонце), тризуби та інші), природних символів, як-от лелеки, півні, вінки тощо. Подібні елементи можуть бути інтерпретовані та інтегровані в сучасні дизайни [2].

Українська культура наповнена та сформована традиційними ремеслами – невичерпним джерелом натхнення для графічного та будь якого іншого дизайну. Вишивка і ткацтво – безцінна текстильна спадщина, де можна запозичити кольори та ритми, а унікальні візуальні мотиви можуть акцентувати культурні особливості певного регіону. Глиняні вироби є втіленням практичності, естетики та національного характеру. Інтерпретація традиційних форм та орнаментів також може стати в нагоді при розробці будь-якого дизайну чи брендингу. Різьблення по дереву, гончарство, ковальство та безліч інших традиційних ремесел також належить до джерел натхнення.

Традиційні кольори – ледь не найважливіший аспект у створенні символічного значення та естетичної цінності [3]. У поєднанні з сучасними дизайнерськими техніками колористика може стати універсальним інструментом для створення впізнаваних і культурно значущих образів. Використовуючи контексти та класичні значення кольорів, що перегукуються із сучасними мотивами, можна знаходити нові ідеї в несподіваному переосмисленні змістовності. Червоний, що традиційно асоціюється з життєвою силою, енергією, любов'ю та захистом, в сучасності



використовується для створення акцентів, які привертають увагу, або для передачі емоційної насиченості. Наприклад, у логотипах чи упаковках, що апелюють до енергії або пристрасті. А от класичне значення чорного в нашій культурі символізує землю, стабільність і силу, а також інколи — смуток чи містичність. Натомість сучасність використовує його для створення лаконічних елегантних рішень. У етнодизайні чорний колір служить для підкреслення традиційних орнаментів або створення драматичного ефекту.

Але головний настрій і відсилки до культури створює саме правильне поєднання кольорів. Білий з синім, характерні для центральної України, будуть чудово працювати у візуальній ідентичності бренду, орієнтованому на стабільність, професіоналізм. А зелений, жовтий та червоний, характерні для гуцульського стилю, де в текстилі й кераміці поєднували яскраві кольори в складних орнаментах. Таке поєднання пасуватиме дизайну упаковок, інтер'єрів або фешн-колекцій, які прагнуть досягти насиченого, життєрадісного враження від образу.

ВИСНОВКИ

Українська етнічна культура є невичерпним джерелом натхнення для сучасних дизайнерів. Її багатогранність дозволяє створювати проекти, які поєднують автентичність із інноваційністю, зберігаючи національну ідентичність. Основними компонентами українського етно-дизайну є орнамент, символіка, колористика та форми, народжені народними ремеслами. Етнічні елементи в сучасному дизайні не лише популяризують традиції, а й допомагають адаптувати їхній культурний контекст до потреб сучасного світу. Вони широко застосовуються в графічному дизайні для брендингу, упаковок і реклами, інтер'єрному дизайні, створюючи затишок і унікальність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики. Київ: ТОВ “Задруга”, 2009. 406 с.
2. Національна історична бібліотека України. Українські народні обереги-символи та знаки. 2022 р URL: <https://nibu.kyiv.ua/exhibitions/580/>
3. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.

BERDYNKYKH S., BILETSKA V. ELEMENTS OF THE UKRAINIAN ETHNOS AS A BASIS FOR MODERN BRANDING AND CORPORATE IDENTITY

The work examines methods of adapting Ukrainian ethnic elements to modern graphic design trends, using ethnic elements as a foundation or inspiration for developing a corporate identity, as well as the possibility of combining traditional motifs with contemporary styles.

Key words: corporate identity, ethno-design, culture, identity, graphic design.